

"TOSIA ODKRYWA CZEKOLADĘ" — SPRAWIEDLIWY HANDEL

KONSPEKT ZAJĘĆ

Opracowanie:

ALINA ZAJĄC

KSENIA KRAWCZYK-ŁYSOŃ

Planowana liczba i wiek odbiorców: 25 dzieci 5-letnich

Czas trwania: 40 minut

Cel (wiedza, umiejętności, postawy związane z edukacją globalną):

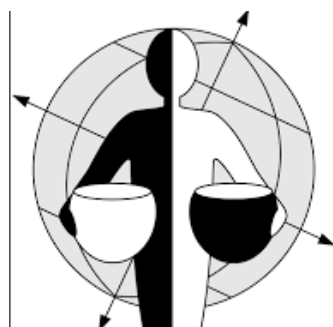
- wprowadzenie pojęcia „sprawiedliwy handel”.

Metody pracy:

- czynna: zadania stawiane dziecku do wykonania
- słowna: piosenka, rozmowa, opowiadanie
- oglądowa: pokaz, ilustracje, sylwety.

**Na zdjęciach (od lewej): pracownik, który zbiera owoce kakaowca w Belize; dojrzałe ziarna kakaowe; ziarna kakaowe podczas suszenia; łuska ziarna kakaowego.*

**Na zdjęciach: różne warianty znaczków sprawiedliwego handlu.*

Potrzebne materiały:

- magnetofon, płyta CD
- czekolady o różnych smakach (gorzka, mleczna, z nadzieniem)
- kakao
- ilustracje
- opowiadanie, obrazki do opowiadania
- sylwety statków, samochodów, samolotów
- historyjka obrazkowa
- sylweta „czekolady”
- buźki uśmiechnięte i smutne
- chustki
- mapa świata

Aranżacja przestrzeni: duża mapa świata wisząca w widocznym miejscu, na stoliku pudełko „skarb” oraz chustki do zawiązania oczu, na krzeselku siedzący duży miś – Tosia, tablica z „czekoladą” oraz uśmiechniętymi i smutnymi buźkami obok.

Przebieg zajęć

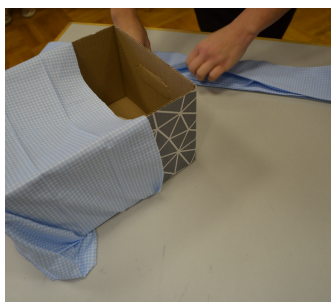
1. Powitanka – powitanie piosenką pt. „Witaj w przedszkolu“ (2 minuty)

Dzieci wspólnie z nauczycielką śpiewają piosenkę:

„Witaj w przedszkolu,
Miło cię poznać.
Chwyćmy się za ręce,
Chwyćmy się za ręce.
Chcę Ci uśmiech dać
Chcę ci uśmiech dać“.

2. „Ukryty skarb“ – zabawa sensoryczna, rozwijająca zmysł węchu i smaku (3 minuty)

Nauczyciel/ka prosi kilkoro chętnych dzieci, aby z zawiązanymi chustką oczami spróbowały powąchać, następnie posmakować (czekolady), odgadyując tym samym temat zajęć.

**Na zdjęciach: różne rodzaje czekolady w pudełku. Pudełko początkowo zamknięte. Chętny z zawiązanymi oczami mają powiedzieć, co jest w pudełku.*

**Na zdjęciach: miś – Tosia i książka „Tosia odkrywa czekoladę“.*

3. „Jestem sobie mały miś“ (1 minuta)

Zapoznanie dzieci z maskotką misiem – Tosa, która opowie dzieciom historię, jaka jej się przytrafiła.

4. „Tosia odkrywa czekoladę“ (10 minut)

Słuchanie opowiadania ilustrowanego obrazem.

5. „Co zapamiętałeś?“ – rozmowa z dziećmi dotycząca opowiadania (17 minut)

- Na co szukała odpowiedzi Tosia?
- Kto pomógł Tosi rozwikłać zagadki dotyczące czekolady?

- Po wysłuchaniu bajki, jak myślicie; skąd pochodzi czekolada?
- Czym jest kakaowiec? (pokazanie ilustracji przez nauczyciela)

Zaprezentowanie kakao, próby posmakowania przez dzieci

- Co oznacza słowo handel?
- Co oznacza słowo sprawiedliwy?
- Kiedy coś jest sprawiedliwe?

Nauczyciel/ka wyjaśnia, czym jest sprawiedliwy handel – wyszukuje na opakowaniu znaczek sprawiedliwego handlu, zwraca uwagę dzieciom na ten znaczek (*jak na zdjęciu*), omawia go, pokazuje w dużym formacie, prezentuje zdjęcia, ilustracje przedstawiające plantacje kakaowca w Belize, rolników, którzy zajmują się uprawą roślin, porównuje ilustracje z Belize z ilustracjami rolnictwa w Polsce.

**Ta część zajęć jest dość odtwórcza; angażuje dzieci głównie na poziomie powtarzania podanych informacji (choć w ostatnich trzech pytaniach jest potencjał do stworzenia przestrzeni do kreatywnego myślenia). Spróbujcie pomyśleć nad pytaniami, które będą wymagały od dzieci większej samodzielnej aktywności. Niech opowiadanie będzie punktem wyjścia do dyskusji, a nie czymś, z czego dzieci należy odpytać.*

6. „Skąd pochodzi czekolada?”

Omówienie składu czekolady, wyglądu, właściwości, rodzajów oraz ciekawostek na jej temat:

- Angielskie słowo „chocolate” pochodzi od języka Azteków i słowa “Xocolatl”, które z kolei znaczyło... gorzka woda.
- Potrzeba około 400 ziaren kakao, żeby wytworzyć 450 gram czekolady.
- 12 kwietnia – dzień czekolady.

Na podstawie doświadczeń dzieci (jakie znają czekolady? (biała, brązowa, czarna, gorzka, słodka, w polewie itp.), przygotowanych ilustracji (np. czekolada, która służy do masażu, jako polewa do ciast/tortów).

7. „Oto mapa” (2 minut)

Wspólne odszukiwanie miejscowości Belize (zaznaczenie na mapie – flagą Belize), określenie, jak daleko znajduje się ona od naszej miejscowości (również zaznaczamy na mapie), zaprezentowanie dzieciom ilustracji z Belize.

8. „Tosia w podróży” (2 minut)

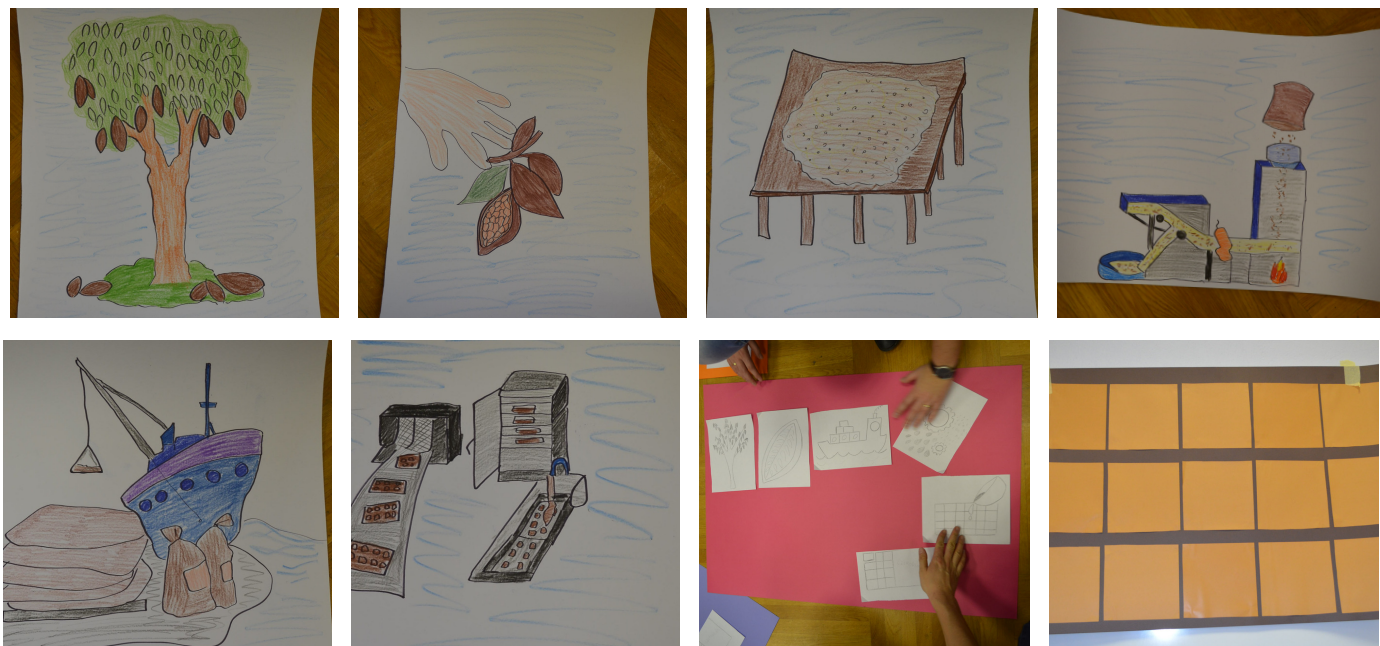
Odtworzenie trasy z opowiadania, utrwalenie podróży czekolady z plantacji kakaowca do sklepu (rozdamy dzieciom mapy oraz obrazki (odpowiedniej wielkości pokazujące poszczególne etapy) oraz prosimy je o pokazanie tych etapów na mapie (*jak na zdjęciach*)).

9. „Spróbuj ułożyć” – zabawa dydaktyczna (5 minut)

Układanie obrazków (*jak na zdjęciach*) według kolejności ilustrujących etapy powstawania czekolady – historyjka obrazkowa w małych grupach, w tym czasie w tle włączamy muzykę Belize.

**To można też zrobić w taki sposób, że dajemy dzieciom mapy oraz obrazki (odpowiedniej wielkości) i prosimy o pokazanie etapów na mapie. Wtedy wyraźniej widać trasę.*

10. Podziękowanie za udział w zajęciach, podsumowanie (3 minuty)

Czy podobały ci się zabawy? Jeśli tak, przyklej uśmiechniętą buźkę na „czekoladę” (*jak na ostatnim zdjęciu*), jeśli nie – wybierz smutną i również naklej ją na „czekoladę?”.

ŹRÓDŁA:

- <https://www.youtube.com/watch?v=H4xzx6pt6uk>
- http://www.travelmaniacy.pl/arttykul,belize_-_etniczna_mozaika,5012,9,o.html
- <https://www.youtube.com/watch?v=rqFtuWarRbM&index=2&list=RD8rhlgNu5B5g>
- Unsplash

MATERIAŁY WIZUALNE:

- <http://biokurier.pl/jedzenie/krotka-historia-kakao-tym-wspolnego-sprawiedliwy-handel/>
- http://igo.org.pl/wp-content/uploads/2015/01/Tosia_A3_podglad.pdf
- <https://blizejprzedszkola.pl/plakat-jak-powstaje-czekolada,2,4877.html#>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Flaga_Belize
- <https://www.fairtrade.org.pl/sprawiedliwy-handel/co-jest-sprawiedliwy-handel-fair-trade/>
- <https://www.fairtrade.org.pl/fairtrade/co-to-jest-fairtrade/>
- <https://www.fairtrade.org.pl/dla-firm/fairtrade-polska/>